

Quan els de casa seva la vegeren venir de lluny, la mairastra digué.

—¿Quí deu esser aquesta aixerida senyoreta tant bellament vestida?

—Es la meva filla—digué l'home.

—Sí, vès, ta filla, prou per aixó!...

—Te dic que sí, és ella.

I li van fer dir d'ont havia tret tot aquell bé-de-Deu i ella els hi contà tot.

Llavors la mairastra digué a sa filla:

—Demà hi anirás tu,—ho sents?

I al endemà la filla de la mairastra anà a portar la brossa a la riera. Al llençà la brossa, llençà també l palleny, i digué a les bugaderes:

«De la voreta de deçà
De la voreta de dellà
¿No haveu vist pas un palleny passar?
—Sí, que l'hem vist passar
Pro no l'hem pogut atrapar.»

S'en anà un troç més lluny i vegé una altra bogadera. (Era la Mare-de-Deu) i li digué també:

«De la voreta de deçà
De la voreta de dellà
¿No haveu vist pas un palleny passar?»

Sí, que l'he vist i te l'he agafat, vet-el-aquí petita! Ara esguarda lo que tinc darrera l'orella.

—Hi ha polls i llèmenes.

—Doncs bé, polls i llèmenes te segueixin. ¿Has dinat ja, petita?

—No encara.

—Doncs vina am mí i't donaré dinar.

Quan la filla de la mairastra va esser a taula, va prendre una cuixa de pollastre.

—No és aixó lo que tens de pendre tu, petita. I li donà una pataca bullida.

Després la portá a la cambra dels vestits.

—Triá, li digué.

La filla de la mairastra triá lo més bonic. Llavores la Mare-de-Deu li digué:

—No és aqueix lo que tens de prendre tu, petita. I li donà un de tot malmès i esqueixat.

Després la portá al estable dels cavalls.

—Triá—li digué.

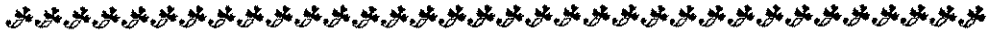
La filla de la mairastra triá lo més forgant i més maco. Llavores la Mare-de-Deu li digué:

—No és aqueix lo que tens de perndre tu, petita. I li donà lo que no més tenia tres potes. Després li lligá l palleny a la cúa del cavall i li digué:

—Entorne-t'en á casa teva. Quan serás a llá dalt al cap-de-munt d'aquella pujada, aixecarás el cap.

La filla de la mairastra s'en anà, sense dir gracias ni adeusiau. Quan va esser al cap-de-munt de la pujada aixecá cap i vet'aquí que una orella d'ase se li posá a la boca. (1)

Traduit per M. V. B.

CAP-AL-TART

Vina, vina als meus braços, videta meva!... Vina, i abraçadets, ens dirém una i mil voltes que'ns estimém, que'ns estimém molt, que'ns estimarém sempre... No't sápigas greu que't tingui estreta, ben estreta contra mon pit... ¿quan has sigut mes ditxosa?... ¿No ets feliç amb el meu amor?... ¿sí?... doncs vina, passem-hi tota nostra vida dient-nos que'ns volém, que'ns volém am deliri... sí: passem-la en un tendre idili, no las deixém morir nostras il·lusions dolçes, gosem-hi en nostre pur carinyo!... Aixís, olvidarém les miseries i les mentides de la terra, aixís no coneixerém els hipòcrites, aixís nostra existència serà tranquila i alegre... ¿hi ha res mes hermós que dos cors enamorats?... No hi pensis, no, àngel meu, amb els que'ns odien, oblida als que s'oposan á nostra estimació... ¿fem cap mal en adorarnos intensament i amb entussiasme?... No escoltis á ningú, que ningú s'hi pot posar dins nostres cors; no vulguis altres consells que'ls que't dicti ta consciència; no fassis mes que'l que't digui el teu pensament... ¿estima-m força, estima-m am tota l'ànima!

No'n dubtis: tot el mon está plé de farça, tot es falç, no hi ha res que sigui verdader... res... res... sols ho es l'amor... ¡l'amor! no'l deixém fugir, no, que sols passa una vegada á la vida: seguim-lo, aném allá ont ell ens portí, fém lo qu'ell ens maní, obeïm-lo, lluitém, qu'al cap-de-vall trobarém la felicitat. Y á la felicitat sols s'hi arriba per aquest camí: estimant, estimant moltíssim...

Vina, vina als meus braços, prenda hermosa!... Abracém-nos, abracém-nos ben fort, que's confonguin els glatits del teu cor amb els del meu cor!... Escolta... ¿ho sents?... El beil cant dels aucells, l'alegre soroll de l'aigua que corre serpentejant baix nostres peus, la fresca brisa qu'arriba a nostres cares per entre mitj de les fulles y les rames dels arbres, la poesia d'aquesta posta de sol, la sublimitat d'aquest cel i d'aquell mar que's veu allá d'enllá... molt lluny... ¿no convida tot á gaudir de nostra passió inmensa?... Vina, vina, asséntat sobre l'herba, al costat meu, ben apropet, que't pugui abraçar, i,

(1) Contat per Mariá Nagraçe, de dotze anys, nada a Bellmont de Lamanya (Tarr y Garona).

boijos d'estimació, cantarém un himne á la Natura, entonarém cada moment la eterna cançó del Amor... i'ns dirém mil voltes que'ns estimém... que'ns estimém molt... que'ns estimarém sempre!...

J. Recasens i Mercadé.

NOTAS DE VIATJE

Es sens dubte *San Sebastián* una de las ciutats més hermosas de la península ibérica. La seva posició topogràfica es de lo més encantador: qu'hi vist en mos comptats viatjes per las diferents nacionalitats que componen l'Estat espanyol: situada en lo més esquerpat de la costa cantàbrica, disfruta d'una temperatura fins quelcom molesta per sos pacífichs habitants, puig á l'hora del sol sos raigs son tan ardents que es exposat anar pel carrer; y en cambi al cap-al-tart, á la nit, qu'hi troba en aquella amplíssima platja batejada ab l'escayent nom de *Conxa* ó bé sentat en una cadira de las del passeig del *boulevard* tot fruit «La Bohème» ó qualsevol altre tros de partitura que, baix la batuta d'un paysá nostre, executa la notable banda de la capital de Guipúzcoa!

La presencia del Quefe del Estat dona cert caràcter á la població; y avuy ó demá que'l Rey deixi de estiuejarhi tindrà'ls mateixos atractius, si bé deixarà de tenir aquest tò burocràtic que fins á cert punt se'ns fá antipàtic als que lluytém per la vida. Aquesta diferenciació de classes! aquest mal entés socialisme, Sant Sebastián'ns el presenta en el Gran Casino, timba ahont es tan difícil l'entrada com la sortida.

Provehida la ciutat de tranvías pera tots indrets, no hi ha cap trajecte llarch. Amples y ben arrengrats carrers; espayosas plassas; jardins á tot arreu; catés á cada pas. De teatres sí qu'está malament: compta ab dos, el Circo y'l Principal, y cap d'ells respón á l'altura de l'aristocrática població. De frontons n'hi ha dos y bons.

Lo qu'es verament fantástich, un día de mar grossa es el balcó conegut per *rompe-olas*, á la desembocadura del riu Urumea. A la drcta, avansant cap al mar, s'aixeca la montanya Ulía y á l'esquerra, la Urgell y aixís es que forma una regular badía ahont

s'hi baten las encrestadas onas al impuls del furios nort qu'ab molta frecuencia bufa per aquestas encrostradas.

A lo llarch del ja citat riu s'esten el famós passeig de la Zurriola, ahont s'aixeca l'estátua del admirall Okendo, un marí veritat, no com avuy s'estilan; pero'l més bonich dels passeigs es el de l'Aviuguda de la Llibertat que va desde'l pont de Sta. Caterina fins als jardins qu'embauman un costat de la tan anomenada Conxa, desde ahont admirem l'illa de Sta. Clara situada al entrar mateix del port; y platjajant, á ma esquerra, després de contemplar la varietat d'arquitectura qu'ens ofereixen las dotzenas d'hòtels que s'acastellan fins á Miramar ahont trobem el Palau Reyel, de gust indefinit y ahont en un de sos marlets hi oneja'l pendó morat de Castella...

El caràcter dels fills d'aquesta terra es molt afable, si bé cada día van perdent més la fisonomia que'ls diferenciava de sos germans pamplonins y vitorians: cada día son mes castellans, si no de cor, d'esperit.

Salvador Borrut y Soler.

Sant Sebastián, 1904.

LA CALUMNIA

La calumnia es lo fruit dels masells d'ànima, la negació de l'innata noblesa de la bestia humana, el gastament dels cervells embotornats de meningitis no del odi que ni son dignes de sentir, sino de la ronyosa supuració que duen inoculada en llurs germen de vida miserable.

La llensan als quatre vents á mansalva perque se escampi arreu, perque's fassi del domini públich y's comentí y's discuteixi, perque'ls vols de corps que están ataleyant las carnassas socials, vianda de llurs festins, l'arrepleguin y empestin l'ambient del calumniat, ab sas emanacions melfiticas, els cor-sequi sas il·lusions en flor y'ls fassin duptar fins d'una virtut immaculada.

¡Arrera! innobles calumniadors, sers exacreables!

¡Arrera! essencia de la covardia, microbis infestants, fills de la putrefacció anímica!

Anónims cervells embotornats de meningitis, inmond fastigós.

M. Sagrañes.

Fulls ⁽¹⁾

CASTELL ENRUNAT

Llá dalt, demunt d'un gegantí tossal dels ferestecs Pregaraus, jau lo castell en runes, tenint per llit els

rocs grandiosos. Quan surt el sol, sos marlets li donen lo bon die; quand sen va a la posta, desde llá dalt li fant adeu. Quand la lluna plateja ses crestries apar un monstre de pel grisós i lluent, que ajagut s'abalteixi. Al mitj de la foscor appar un vaixell naufragat surant desfet per un mar tenebrós. A la vesprada, quand moradeja la cinglera am nuvols

(1) Del llibre en preparació "Fulls"